

Vzroki vojne.

RAZKRITJA O VZROKIH. — WILSON IN LANSING STA PODALA IZJAVE. — PREDZGODOVINA PRELOMA. — CENTRALNA POLITIKA OSVAJANJA. — ZADNJI POZIV GROFA BERNSTORFFA. — PRITISK NA NEUTRALNE ZA KONČANJE VOJNE. — TAJNE AGITACIJE NEMČIJE.

Washington, D. C., 24. junija. — Odbor za javno informacijo je danes izdal pojasnilo o vzrokih vstopa Združenih držav v svetovno vojno.

Naslov se glasi: "Kako je prišla vojna v Ameriko?" Ta listina je odgovor na razna vprašanja, ki so prišla iz vseh delov Združenih držav, zakaj hočejo Združene države žrtvovati za poraz Nemčij kri in bogastvo.

Akoravno je zbral vse podatke predsednik tega odbora, George Creel, se vendar vidi, da je besedilo na več mestih prišlo iz državnega departamenta; več odstavkov je prišlo izpod peresa predsednika Wilsona. Predsednik in Lansing sta odobrila to listino.

V listini se objavi mnogo do sedaj neznanih vzrokov. Prvič se tudi naznani, da je grof Bernstorff pred svojim odhodom iz Združenih držav prosil, da se naj ne stori nikakoli nepreklicljiva odločitev, predno ni imel priložnosti, da predloži cesarju zadnji poziv za mir.

Zaradi te prošnje Združene države niso storile ničesar, kar bi moglo kazati na sovražnosti napram Nemčiji, dokler ni Bernstorff imel priložnosti govoriti s cesarjem.

Do 12. marca, t. j. pet tednov po prelomu, so ameriške ladje še bile oborožene. Nato so pretekli še trije tedni, predno je bila napovedana vojna.

"Ne poznamo bistva njegovega poročila cesarju", se glasi v listini, "vemo pa, četudi je držal obljubo in je v zadnjem trenutku silil, da se preneha brezobzirno bojevanje s podmorskimi čolni, da ni mogel preobrniti vladne politike.

Akoravno se v listini ne omenja predsednikova poslanica z dne 28. decembra, vendar se sedaj objavlja vzrok te poslanice. Lansing je tedaj kot uvod tej poslanici zapisal sledeče besede: "Blizamo se k robu vojne in zato smo opravičeni, da vemo natančno, kaj išče vsaka bojujoča se država, da moremo v prihodnje urediti naše stališče."

Lansinga so zaradi teh besed zelo kritizirali in so ga dolžili, da se je postavil na stran zaveznikov.

Zdi se, kot da je državni departament dobil svarilo: ako nevtalci ne prisilijo, da se sprejmejo nemški mirovni pogoji, potem bo Nemčija svojo obljubo napram Združenim državam prezrla in bo nadaljevala vojno s pod morskimi čolni. O tem se glasi v poslanici sledeče:

"Nemški predlog je vseboval svarilo na nevtalce: ako nevtalci ne prisilijo zaveznikov, da sprejmejo nemške mirovne pogoje, potem se smatrajo obljube Nemčije in njenih zaveznikov napram nevtalnim, proste. Nemčija je zavkazala nevtalcem, da si naj posledice pripišejo samim sebi, ako se zaveznikov ne prisili, da se konča vojna. Javno je bila naša vlada posvarjena, da se bo nadaljeval brezobziren boj proti vsej trgovini, ako nemški pogoji ne prinesejo miru."

Predsednikov poziv na nevtalce ni bil posledica nemške grožnje, kajti predsednik je že sestavljal poziv, še predno je prišla nemška mirovna ponudba. Nemčija ni podala pogojev, temveč je samo zahtevala konferenco, kjer bi se stavili pogoji; hotela je voditi "politiko za zaprtimi vrati." Odgovor zaveznikov je bil odkrit in v popolnim soglasju z našim ciljem.

"Delovanje bojujočih se narodov je bilo jasno. Od početka sovražnosti je Nemčija trdila, da vodi obrambno vojno. Toda v svojem zadnjem predlogu je pokazala, da je osvojevalka. Hotela je mir na podlagi zmage. Centralne države so šle v boj z namenom, podjarmiti si tuje narode. Bile so voljne skleniti separaten mir pod liberalnimi pogoji s komurkoli, da bi imele prosto roko, lažje uničiti drugega nasprotnika. Hotele pa niso miru, pri katerem bi prišle v poštev vse fronte; ne takega miru, po katerem ne bi bile zmagovalke in gospodarji v Evropi."

V listini se tudi Nemčijo dolži, da je hotela pridobiti dansko Zapadno Indijo, katero so Združene pred kratkim kupile od Danske.

Oficijelni uradniki centralnih držav so pod vrtvom svoje diplomatične misije delali proti našemu notranjemu miru, nastavili so špijone, agente na vseh krajih naše dežele in celo na odgovornih mestih naše vlade. Med tem ko je nemška vlada izražala iskreno prijateljstvo napram narodu Združenih držav, je imela na delu svoje agente v latinski Ameriki in na Japonskem. Podkupila je liste in govornike, ki so ščuvali proti nam, da bi nas zapletli v vojno.

Nemčija je povzročila ustajo na Kubi, Haiti in San Domingo; povsodi je sejala seme upora in vse proti Združenim državam. Vse nemško delovanje je bilo proti Monroe-doktrini. Četudi bi Združene države opustile pravico trgovine po morju in bi prenehale s pošiljanjem municije bi bila nemška ofenziva v Novem svetu, v naši lastni deželi in med našimi sosedi prerena, da bi jo moglo ignorirati."

PAINLEVE,
francoski vojni minister.

Avstrijske težave.

Ni mogoče sestaviti novega ministristva. — Splošne zahteve. — Ni mogoče vstreti. — Slovani hočejo biti svobodni.

London, Anglija, 23. junija. — Kakor se poroča iz več strani, se bliža avstrijska vlada svojem koncu. Ker se grofu Clam-Martinitzu ni posrečilo sestaviti novega ministristva, je dokaz, da je od vseh strani vlada oblegana po zahtevah, ki so zelo različne in katerim ni mogoče vstreti. Avstrijska vlada z bojaznijo gleda v bodočnost.

Clam-Martinitz je poskusil pri vseh strankah, pa je uvidel, da ni mogoče sestaviti kabineta. Od nobene stranke v državi ni mogoče dobiti podpore. Nevtalni opozovalci so vsled poročil, ki vsak dan prihajajo na Anglesko, prišli do prepričanja, da je prišel konec avstrijske vlade, ki je gospodarila v nemškem in madžarskem smislu deseterim različnim narodnostim.

Tisza je hotel vladati tiransko, pa je podlegel; Clam-Martinitz je iskal svojo moč v tem, da je delil stranke in je hotel spraviti svoje nasprotnike v zmešnjave. To se mu tudi ni obneslo, kakor ne Tisza, in mladi cesar ima novo krizo. Poljaki, Čehi in Jugoslovani zahtevajo neodvisnost, ali pa svojo avtonomijo. Vladi kažejo v jasni luči vse njene grehe in ji stavijo vsakojake zahteve.

Čehi zahtevajo svobodno državo in neodvisno od Habsburžanov. Jugoslovani zahtevajo na jugu veliko slovansko državo, ki bi zavzemala skoro ves Balkan. Na Poljake je zelo vplivala ruska revolucija in sanjajo o obnovljenju svojega kraljestva. Zahtevajo svobodno državo vseh poljskih dežel, kar pomeni, da mora Avstrija, Nemčija in Rusija odstopiti vse ozemlje, kjer prebivajo Poljaki.

Poljaki se nočejo ukloniti vladi in nadaljujejo svojo opozicijo, dokler ne dobe civilno vladavo v Galiciji. Clam-Martinitz je ponudil Poljakom poljedelsko in pravosodno ministristvo, toda Poljaki zahtevajo trgovinskega ministra.

Poleg tega pride še druga nadloga. Nemški listi dolžijo Avstrijo, da ni brez nemške pomoči zasidla še nobenega ozemlja, zaradi česar bo morala Avstrija po vojni dati odškodnino. Nemški listi pravijo, da bo morala Avstrija odstopiti na severu nekaj ozemlja Nemčiji, ako se hoče razširiti na jugu.

LORD NORTHCLIFFE,
ANGLEŠKI KOMISAR V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Marconi o vojni.

Ob priliki obiska laške komisije v New Yorku je sinoči newyorški župan priredil pojedino, pri kateri je Guglielmo Marconi govoril o važnosti Italije v tej vojni.

Med drugim je rekel sledeče: ".... In sedaj, gospoda, pridem na to, kar je najmanj znano, kar se tiče sedanje vojne, namreč veliki in odločilni vpliv Italije pri izbruhu sovražnosti 1914. Dovolite mi, da povem nekatera dejstva o notranji politični zgodovini usodopolnih dnevi julija 1914, ko se je tehtnica Evrope premikala na to in ono stran.

Nemčija ni mislila, da se ji bo mo pridružili v njenem nesramnem napadu na svobodo Evrope; ni ji bilo mnogo do tega, ali bo morebiti razglasili svojo nevtalnost. Njena igra je bila bolj globoka in izdajalska. Želela je, da bi pustili Francijo, našo latinsko sestro, v dvomih o naših namelih.

V jutru 30. julija 1914, en dan prej, predno je Nemčija napovedala vojno Rusiji in dva dni prej, predno je napovedala vojno Franciji, je markiz di San Giuliano, ki je bil pozneje naš zunanji minister, neoficijelno obvestil francoskega poslanika v Rimu, da se Italija ne bo nikdar pridružila centralnim državam v tej agresivni vojni. Ta informacija je bila takoj brzojavno poslana v Pariz, toda to še ni zadostovalo, da bi bila Francoska absolutno prepričana, da je varna pred Italijo, kajti od naše strani še ni bilo proglasenja nevtalnosti.

2. avgusta 1914, tri dni, predno je Angleska napovedala vojno Nemčiji, se je Italija v ministristvu svetu odločila, da proglasi nevtalnost. Todezvedno poročilo se je takoj javilo namestniku našega poslanika v Parizu. Iz neznanega vzroka ni prejel brzojava do 1. ure ponoči. Ne da bi le en trenotek odlašal, je šel takoj k francoskemu predsedniku Vivianiju sredi noči.

Ko je naš zastopnik stopil pred Vivianija, je zadnji prebledel in se je umaknil nazaj, kajti bil je prepričan, da ni nič drugega kot laška odločitev, da se pridruži Nemčiji, ni moglo privedi k nje-mu laškega zastopnika v tem času.

Ko je Viviani bral brzojavko, ni mogel prikriti svojega ginevanja. V pol ure so bila razposlana povelja za mobilizacijo milijon mož za službo na severu, katero armado bi sicer Francoska morala imeti na jugu in vzhodni meji, da varuje morebitni napad Italije.

Ta milijon mož je pomagal zastaviti prodirajoče Nemce, dobil je bitko ob Marini in rešil Franci-

'Splošna prohibicija.

V poslanski zbornici je bil sprejet amendment, naj se uvede prohibicija. 132 glasov proti 114 glasovom

Washington, D. C., 23. junija. Danes popoldne je bilo v poslanski zbornici veliko razočaranje. Sprejet je bil namreč amendment, ki določa splošno prohibicijo. — Zahtevajo, da se ne sme uporabiti nobenega živila za proizvodjo alkoholnih pijač.

Predlog za splošno prohibicijo je bil sprejet s 132 proti 114 glasovom.

Nek poslanec je zatem predlagal, naj bo že vsaj dovoljeno variti pivo in proizvajati lahka vina.

Po dolgotrni debati je bil tudi ta predlog zavrnjen.

Pozno zvečer je bil sprejet Le-verjev predlog glede kontrole živil.

Ako bo postala predloga glede prohibicije zakon, bo vsak, kdor bo izdeloval alkoholne pijače iz živinskih potrebščin, kaznovan s pettisoč dolarjev globe oziroma z dvema leti zapor.

Vest, da je bil sprejet omenjeni amendment, je uničujoče vplival skoraj na vse kroge prebivalstva. Delavci, posebno pa pivovarji bodo dvignili proti temu odločen protest.

Delavci, posebno oni, ki delajo v pivovarnah, so silno ogorčeni. Najbrže se bodo vršili po celi deželi veliki protestni shodi.

Kraljevi bratje morajo iz Grške.

Atene, Grška, 24. junija. — Iz zanesljivega vira se je danes izvedelo, da morajo Konstantinovi bratje zapustiti Grško. To se jim je že sporočilo.

Konstantin ima štiri brate: Jurij, Nikolaj, Andrej in Kristofer.

Razstrelbe v Nemčiji.

Pariz, Francija, 24. junija. — Kakor poroča poročevalec "Matina" iz Curiha, je bilo v Nemčiji več razstrelb.

16. junija se je razletel arzenal za ročne granate v Spandau pri Berlinu. Požar pa je 18. junija uničil sedem municijskih tovarnov v Marienthalu.

Več municijskih tovarnov je bilo uničenih v Nuernbergu.

jo, ki bi jo bila uničila pet nemškega militarizma. Ako bi bilo tedaj najmanjše omahovanje in ako bi se le malo odlašalo, Francoska ne bi bila mogla vzeti niti enega vojaka z laške meje in svetovna zgodovina bi se pisala drugače.

Gospoda, ali je kdo med vami, ki misli z osirom na to, kar sem vam ravno povedal, da Italija ni odločilen faktor v tej vojni?"

Root v Rusiji.

RUSI ŽELE SKLENITI MIR. — DELAVSKI SVET UPA DOBITI OD AMERIKE POMOČ. — MIR, KI BO NAPOČIL, SE BO V VSEM RAZLIKOVAL OD PREJŠNJEGA MIRU. — NOBENA ŽRTEV NI PREVELIKAJA ZA PRIBAVO PROSTOSTI. — GOVOR VODITE-LJA AMERIŠKE KOMISIJE.

Moskva, Rusija, 23. junija. — Elihu Root in drugi člani ameriške komisije so se udeležili v gubernijski palači značilne seje, pri kateri so bila navzoča zastopstva raznih mest ter par delegatov delavske in vojaške stranke.

Načelnik ameriške komisije, Elihu Root je rekel: — Odkar smo prišli v Rusijo, nismo videli še ničesar, kar bi mogli kritizirati. Mi naravnost občudujemo Ruse, ker so tako razumni, dobrotljivi in ker so ustanovili tako dobro vlado.

Nemška vlada, nemški narod in celo nemški socialisti so prepojeni z militarističnim duhom. Nemci ne smejo dobiti kontrole nad prosto Ameriko, in ne smejo kontrolirati proste Rusije.

Amerikanci se bore za svobodo, za ono svobodo, za katero so se borili naši očetje.

Zelo značilen je bil govor delavskega delegata Grigorija. Med drugim je rekel tudi sledeče:

Mi upamo, da bo prejkomogoče sklenjen mir. Ta mir bo drugačen mir kot je bil v prejšnjih časih. Sklenili ga ne bodo diplomati, pač pa ljudstvo. Upam, da bo Amerika podpirala pri njenem stremeljenju.

Ko je zapustila ameriška komisija dvorano, so vsi navzoči vstali s sedežev.

Pozneje je govoril Root pred mestno dumo.

Mi smo slišali — je rekel — o nevarnosti, ki preti vaši prostosti, toda upam, da boste vse te nevarnosti premagali in da bo vaša samovlada še zanaprej tako uspešna kot je bila dozdaj. — Mi z veseljem gledamo na narod, ki se bori, ne da bi bil siljen, za pravice drugih.

Vi ste že v preteklosti doprinesli dovolj žrtev. Doprinašati jih boste morali tudi v bodočnosti, da si boste zavarovali tako drago odkupljeno svobodo.

Boriti se morate toliko časa, da vam bo zasigurana popolna svoboda.

Mi smo popolnoma prepričani, da bo Rusija rešila svojo nalogo.

Župan mesta Moskve mu je odgovoril s sledečimi besedami:

Rusija je zdaj precej oslABLJENA in gospodarsko izčrpana. Pomoč Amerike ji bo nad vse dobrodošla.

ruskega kongresa. Nato je nadaljeval:

"Moje odredbe so izraz volje večine ruske demokracije. Dokler bom jaz v uradu, ne bom dovolil, da bi se razdelila armada, ki mora biti močna in ne sme dovoliti, da bi nas bavarski princ Leopold ogrožal s svojimi divizijami in težko artilerijo."

Z ozirom na Finsko in Ukraino je Kerenski pozival demokracijo teh dveh dežel, da se naj ne odtrgajo od Rusije v boju za skupno srečo in svobodo.

Nočno poročilo:

Nemci so naskakovali naše postojanke pri Gaurrelle in Armen-tieres; vselej pa smo jih prepodili z artilerijo in niso mogli priti do naših zakopov.

V značilnih bojih smo uničili dve nemški letali, eno pa smo poškodovali.

Pogrešamo eno letalo.

Pariz, Francija, 24. junija. — Artileriski boji so bili zelo živahni pri Hurtebise in Craonne. Južno od Jouvencourta smo prisilili sovražno artilerijo, da je utihnila in smo preprečili nameravani napad. V Cmapagne smo z lahkoto odbili napad pri Mont Carnillet.

Ruski vojaki ne smejo na Grško.

Petrograd, Rusija, 24. junija. — "Rusija zasleduje neodvisno zunanjo politiko in vlada je brez-pogojno prepovedala izkrcavati ruske čete v Atenah."

To izjavo je podal vojni minister Kersenski pri neki debati vse-terjski boji.

Na ostali fronti in na rumunskem bojišču se nadaljujejo infanterijski boji.

Pri Presovoe je neka avstrijska stotnija okolišla rusko poizvedovalno patrolo. Poveljnik poročnik Muraveev je zbral svoje moše in si je z bajoneti in ročnimi bombami priboril pot skozi sovražno črto; pri tem ni izgubil niti enega moža. Poročnik je dobil sedem ran.

Na ostali fronti in na rumunskem bojišču se nadaljujejo infanterijski boji.

Pri Presovoe je neka avstrijska stotnija okolišla rusko poizvedovalno patrolo. Poveljnik poročnik Muraveev je zbral svoje moše in si je z bajoneti in ročnimi bombami priboril pot skozi sovražno črto; pri tem ni izgubil niti enega moža. Poročnik je dobil sedem ran.

Na ostali fronti in na rumunskem bojišču se nadaljujejo infanterijski boji.

Pri Presovoe je neka avstrijska stotnija okolišla rusko poizvedovalno patrolo. Poveljnik poročnik Muraveev je zbral svoje moše in si je z bajoneti in ročnimi bombami priboril pot skozi sovražno črto; pri tem ni izgubil niti enega moža. Poročnik je dobil sedem ran.

Na ostali fronti in na rumunskem bojišču se nadaljujejo infanterijski boji.

Pri Presovoe je neka avstrijska stotnija okolišla rusko poizvedovalno patrolo. Poveljnik poročnik Muraveev je zbral svoje moše in si je z bajoneti in ročnimi bombami priboril pot skozi sovražno črto; pri tem ni izgubil niti enega moža. Poročnik je dobil sedem ran.

Na ostali fronti in na rumunskem bojišču se nadaljujejo infanterijski boji.

Pri Presovoe je neka avstrijska stotnija okolišla rusko poizvedovalno patrolo. Poveljnik poročnik Muraveev je zbral svoje moše in si je z bajoneti in ročnimi bombami priboril pot skozi sovražno črto; pri tem ni izgubil niti enega moža. Poročnik je dobil sedem ran.

Na ostali fronti in na rumunskem bojišču se nadaljujejo infanterijski boji.

Pri Presovoe je neka avstrijska stotnija okolišla rusko poizvedovalno patrolo. Poveljnik poročnik Muraveev je zbral svoje moše in si je z bajoneti in ročnimi bombami priboril pot skozi sovražno črto; pri tem ni izgubil niti enega moža. Poročnik je dobil sedem ran.

Na ostali fronti in na rumunskem bojišču se nadaljujejo infanterijski boji.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so sosedini po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pisno vojnega ujetnika ker nam stem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSEB

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSEF, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Price of paper: 10 cents per copy.
For whole year: \$1.00.
For six months: \$0.50.
For three months: \$0.25.
For one month: \$0.10.

"GLAS NARODA" is a daily paper published every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

For remittance of money to New York City, N. Y., please send us the necessary order.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Postage paid at New York City, N. Y., under special permit.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.
Dovolite mi, da nekoliko poročam, kako živimo v našem velikem Pittsburghu.

Kar se tiče delavskih razmer, so se precej popravile. Draginje pa mi ni treba omenjati, ker vsak čitatelj ve, da je, kakor pri njih, tudi pri nas priklopila do vrhunca. Zdaj so nam pa še pivo podražili, oziroma so gostilničarji, ki korece zmanjšali, kar je za uboge delavce hud udarec.

Kljub vse mtem nadlogam smo se preteklo nedeljo 17. jun. prav izvrstno zabavali. Naš rojak Anton Selic je obhajal svoj god. Pri tej priliki se je nabralo v njegovem domu nekaj rojakov in prebivalcev, ki so bili veseli in prijetni. Kar nas je bilo starih, smo se pogovarjali o delu, o draginjah in vojni. Mlajši svet pa je imel vse drugačne pogovore; pomežikavali so si in ne vem, kaj so še vse delali.

Gospa Selic pa je pridno zamenjala polne steklenice za prazne z rujnim vinom. Kapijica je bila izvrstna; saj ga je g. Selic sam napredal. (Škoda, da nisem bil poleg. Uredn.) Poleg smo polni pesem, pri kateri se morajo koreci izprazniti do dna. Pri tem so se nam razvneli jezili. In pričeli smo peti slovenske pesmi.

V naši družbi smo imeli tudi g. Ignacija Podvanski in kdor ga pozna, ta ve, da ni primanjlovalo šale.

Ko smo tako sedeli pri piščici in jedli obloženi mizi, smo se tudi spomnili našega nesrečnega rojaka Johna Zupana v Grove City, Pa., in smo zanj vsak nekaj prispevali.

Darovali so sledeči:
Ign. Podvanski \$2; John Jerič \$1; po 50¢: John Klobučar, Mike Lenarič, Anton Zbanič in Anton Selic. Skupaj \$5.

Omeniti moram še to, da je g. Podvanski, ko sem apeliral na družbo za omenjene prispevke, to veselo pozdravil in omenil, da bi se moralo kaj takega storiti pri vsaki veseli družbi.

G. Podvanski je obče znan ter splošno priljubljen rojak. Odzove se vsakemu povabilu, najsibo na svatbo, krstnjo ali na kako drugo prireditev. In ako se komu pripeti kaka neprilika, vsakemu rad pomaga. Vsem pa je tudi znan, da ima g. Podvanski veliko trgovino z vinom, žganjem in z drugo raznovrstno piščico, zato je

naša dolžnost, da pri njem kupimo, kar potrebujemo, četudi nam je kaka druga taka trgovina bližja. Vsek naj uvaža geslo: Svoji k svojim!

(Naznaniło za vseslovenski shod je bilo že objavljeno v našem listu. Op. uredn.)

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike.

Mihail Lenarič.

South View, Pa.

Čenjeni g. urednik: — Ko sem bil osebno pri Vas, sem Vam obljubil, da Vam bom poročal, kako nam bo šlo. Zdaj nam gre nekoliko bolje kot nam je šlo v Budapešti, pa ne na Madžarskem, temveč tuakj v Ameriki. Dežela je jako lepa, a žalibog, plača je zelo slaba, poleg tega pa nas tare še draginja. Mislimi si morete, v kakem položaju smo bili, ko so nas prevarili ti prokleti agentje. Rokjaki, varujte se, da se ne bojete na lahek način iznebiti svojega težkega prislužnega denarja, kakor smo se iznebili štirje Slovenci. Za te dolarje nam ni bilo treba ne pitja, ne jesti, pa jih vseeno nismo imeli.

Naj Vam nekoliko opišem New Brunswick, N. J. Dežela je res lepa, ni hribov, vidiš samo ravnino; podnebje je zdravo in zrak je čist. Dela je dovolj, ali plače so pri taki draginji nesramne. Dobij za deseturno delo \$2 do \$2.50. Stanovanja so jako draga. Tam je mnogo Madžarov, ki pa niso nič kaj prijazni, posebno ne nam Slovincem. Zemlje je tam dovolj na prodaj; cena lota je od \$500 do \$700. Na prodaj je še več štirjakiških milj zemlje. Toda rojakom ne svetujem, da bi tam kupovali zemljo, posebno ne od agenta Johna Fiserja, ki je največji prevarant. Obljubi vam, kar se nikdar ni bilo in nikdar ne bo. V New Brunswicku je pravečo suženjstvo.

Vsaka šola nekaj velja; mi smo jo že prebili, drugi se pa varujte, da se vam ne bo kdo smejal, kot se smejejo sedaj nam.

To bolezen bomo že prestali, samo da smo šli enkrat od tam. Delo je tuakj dobro in bo že šlo počasi. Pridno se moramo poprijeti tega črnega "kolenčaka", in ker nismo za golufijo, nam gre pa bolj tako po pasje.

Pozdravljam vse čitatelje in prijatelje tega lista.

Frank Stainer.

Znamenje raka in zdravljenje.

Popolnoma upravičeno se je imenovalo jetiko in raka morilec: človeštva, kojih prvi se loti povečini mladine, drugi pa starosti. Govori se tudi o vedno večjem obsegu nevarnosti te bolezni, česar pa seveda ni mogoče dokazati. Raka se namreč v današnjih dneh sigurnejše spozna kot se ga je prej in to tudi v vedno širših krogih občinstva. Ta položaj stvari je veliko pripomogel, da se doseže dandanes v številnih slučajih ozdravljenje, ki prej ni bilo več možno. Razventega pa je kazala zgodovina človeštva že od nekdaj to: Čim strašnejše je nastopila kaka bolezen, tem več orožja se je izumilo, da se nastopi proti njej. To je namreč zakon instinktivne samopomoči, katerega se poslužijo posamezniki in tudi splošnost. Če se torej rak v resnici širi, ne smemo raditega izgubiti poguma, temveč napeti vse sile v boju proti tej nevarnosti.

Da se gubi vsaj nekoliko jasen pojem o razširjenju raka, hočemo primerjati to bolezen z jetiko. Med sto smrtnimi slučajmi je pljučna jetika 12krat vzrok smrti, rak pa dva do trikrat. Posebno med ženskami si poišče rak svoje žrtve in pri tem mu pride zelo na pomoč njih velika brezbrižnost. Dasiiravno bi bilo mogoče rešiti veliko število žensk pred smrtjo vsled raka, jih umre vendar vsako leto na stotine vsled te bolezni. Dva ženska organa sta, katerih se v prvi vrsti loti rak, in sicer prsna žleza in maternica. Začetno se človek vprašuje: Kako se more zgoditi, da ženska ne zapazi, kako se stori v njenih prsih mozolj? Kljub temu pa se to vsaki dan dogaja. Če bi ženska le parkrat otipala svoje prsi, bi postala pri tem v vsakem slučaju pozorna. Mozolj pa postaja vedno večji ter zraste s kožo in podlogo. A tudi v tem slučaju je še mogo-

ča pomoč. V telesu človeka se nahaja nešteto varstvenih postaj, takozvanih limfatičnih žlez. Če se odloči kaka rakovna stanica od mozolja ter se hoče nastaniti na kakem drugem delu telesa, kjer bi se pozneje takoj pojavil rak, mora iti ta rakovna stanica skozi limfatične žleze v pazduhi. Te žleze delujejo kot ročeto ali filter ter zadržujejo kal, ki prinaša bolezen in smrt.

Prsni rak pa je s pričetnim potovanjem posameznih celic že napredoval do druge stopnje in to je opaziti na oteklini pazduhnih žlez. Sile teh varstvenih postaj pa so tudi omejene. Če ne pride nikake pomoči ter se ne izvrši potrebne operacije, preide s časom toliko rakovih stanic v telesne sode, da nimajo limfatične žleze več moči ustavljati se jim. Rak se ne prebota razširja in dotična ženska je izgubljena. Mozolj v prsih prodre skozi kožo ter razpada v ulje. Vsled tega razpada ter strašne gnilobe nastanejo, katerim organizem na vsak način podleže.

Veliko pogostejši in strašnejši pa je rak na maternici. Ta bolezen je zavrtna, kajti pričinja se neopazno in le malenkostna znamenja — mikake močne bolečine — kažejo, da se razvija rak. Če se misli pri tem še na naravnost neumljivo brezskrbnost žensk na majhne bolečine, se razume predlog, ki se ga je stavilo z raznih strani: Vsaka ženska naj bi bila v gotovi starosti po postavi obvezana, da se pusti v gotovih predelkih preiskavi. Tako postavno obveznost pa se smatra za kršitev osebnosti in svobode in preiskava izostane v škodo žensk. Prav gotovo bi umrlo zelo malo žensk na prsem ali raku na maternici, če bi se posrelo kolikorhitro mogoče po edinem sredstvu rešitve — po operaciji v številnih slučajih ne more zdravnik ugotoviti raka, a v pretežni večini slučajev je rak že toliko napredoval, da je vsaka pomoč izključena. Ženske naj bi se samim sebi predpisale, da bodo obiskale v starosti 40 do 65 let trikrat na leto zdravnika.

ali specialista, od katerega naj bi strogo zahtevali, naj jih natančno preišče. Gotovo je preiskava neprijetna, draga in vrojena čut sramu se protivi takim eksperimentom. Vse to pa mora stopiti v ozadje vspricho velikanske važnosti primerne preiskave. Taka zahteva ni nikakor pretirana, ker se povalja bolezen v prvotnih stadijih počasi in brez razburljivih prikazni. Na vsak način je dolžnost žensk takoj iti k zdravniku, kakorhitro opazijo kako nenavadno stvar. Strašno se namreč kaznuje, če se izgubljajo dragoceni časi, če gre ženska k babici ali kakemu šušnarju, če sledi nasvetom kake prijateljice ali se da zavesti od reklam, ki se jih priobčjuje v listih.

Danes je oteklina ali ulje še omejeno ter ga je lahko odstraniti, jutri pa se že otečijo številne rakove stanice in sočni tok jih prevede v organ, katerega ne more doseči nož najbolj spretnega kirurga. Raditega ne sme biti nikakega pomišljanja, kajti tu je na koeki življenje in v takih slučajih ima človek v svojih lastnih rokah svojo usodo.

Kateri pa so simptomi ali znaki raka na maternici? Najbolj važne so neredne krvavitve ali čiščenja. Pri takih nerednih krvavitvah, posebno v dobi izpremembe ali pri zopet ni pojavi krvavitve, ko so že pojenale, je treba takoj izvršiti ginekološko preiskavo. Marsikatera ženska si pri tem sama izkoplje grob. V pomirjenju pa je treba reči, da so neredne krvavitve v dotični prehodni dobi splošne. Tudi ojačenja krvavitve so sumljiva znamenja. Vsaka ženska naj si zapomni en stavek: — Vsaka neredna krvavitev v gotovi starosti dobi je lahko znamenje raka. Kako zelo pa manjka ženskam v tem oziru pravega pogleda, je razvidno iz sporočil profesorja Winter, ki si je stavil za življensko nalogo vzdržati ženske iz njih brezbrzižnosti.

Devet žensk, pri katerih se je pozneje na podlagi preiskave ugotovilo raka na maternici, se je najprvo obrnilo na babice s prošnjo za nasvet in pomoč. Le dve babici sta spoznali resnost bolezni in ter bili tako vestni, da sta poslali dotični ženski takoj k zdravniku. Sedem ostalih babic pa je zdravilo ženske z izplakovanjem in sličnim ter poslalo slednje šele po tednih ali mesecih k zdravniku. Deloma so se ženske iz lastnega nagiba obrnile na zdravnika. Pri vseh teh sedmih ženskah je bila vsaka operacija izključena in v kratkem času so na žalosten način poginile.

Vsaka ženska naj si enkrat za vselej zapomni: Nobena babica ne more in ne sme zdraviti ženskih bolezni. Edino polje njenega dela je pomoč pri normalnih in lahkih porodih. Izurjena in izučena je le v tem delu.

V nadaljnji dokaz brezskrbnosti žensk glede nevarnosti raka navaja profesor Winter preprečevalno statistiko. Od 62 žensk je pustilo od pričetka znakov obolenosti pa do zdravniške pomoči po-teči čas, in sicer:

16 bolnic 1 mesec
3 bolnice 2 meseca
8 bolnic 3 mesece
6 bolnic 4 mesece
6 bolnic 5 mesecev
5 bolnic 6 mesecev
1 bolnica 7 mesecev
1 bolnica 8 mesecev
4 bolnice 9 mesecev
2 bolnice 10 mesecev
2 bolnice 11 mesecev
6 bolnic 12 mesecev
2 bolnice pa sta pustili poteci več kot eno leto, predno sta poiskali zdravniško pomoč.

Marsikatera čitateljica bode vprašala: — Zakaj tako prigrvarjanje k zgodnji operaciji? Ali na razpolago drugih sredstev, s katerimi bi se moglo boriti proti tej strašni bolezni? — Odgovor se mora glasiti: — Nikakih! Kdor svetuje kaj drugega, je brezvesten šušnar. Operacije se pa v splošnem ni treba bati. Kirurgija je v zadnjem času tako napredovala, da so postali neposredni smrtni slučaj kot posledica operacij velika redkost. Ko- nečno pa ne pomenjajo ti malostevni smrtni slučaji ničesar vspricho gotovega smrtnega izida bolezni, če se operacije ne izvrši.

Ameriška vojna knjiga.

Washington, D. C., 23. unija. — Vlada ima v tisku posebno vojno knjigo, v kateri bodejo natančno navedeni vzroki, zakaj se je Amerika podala v vojno.

Knjigo bo vsakdo lahko dobil zastoj. Tiskana bo v mnogih jezikih in razdeljena po deželah.

Papagaji Nove Zelandije.

Nova Zelandija je pričela pred kratkim s kampanjo, da iztrebi posebno vrsto papig, ki imajo posebno korajžo na ovce te dežele. Te ropazeljne ptice, imenovane Kea-papige, so vsako leto napadle in požrle na tisoče ovac. Situacija je postala vsled tega tako resna, da se je organiziralo obrambno delo za iztrebljenje teh roparjev. Posledica tega je, da je sedaj ovca Nove Zelandije primeroma varna pred napadi tega nevarnega sovražnika.

Naravoslovci so mnenja, da so dobile te papige okus do jagojtine tekom neke izvanredno stroge zime, ko je bilo za papige nemogoče dobiti sadeže, žuželke in druge običajne predmete njih hrane. V tej skrajni sili so se obrale papige v velike tolpe, se približale farmam ter napadle ovce. Požrle so jih ter obrale do kosti.

Meso ovac jim je vsled tega pričelo bolj dišati kot pa sadje in nedolgo potem so se pričeli redni napadi na ovce od strani teh pticoparic. Bila je navada papig sedeti na hrbet živali ter jo obdelovati z ostrim kljunom toliko časa, da je ovca izkpravela.

Papige so postale vsled tega narodna nadlega, kajti reja ovac je važna industrijska panoga Nove Zelandije. Nato se je pričelo iztrebljenje teh papig.

Prerokovanje o svetovni vojni.

V času, ko ni bil še poštni promet z Nemčijo prekinjen, je dobil neki newyorški Nemec od svojega brata v Nemčiji pismo, v katerem se navaja prerokovanje iz l. 1670, ki je vzbudilo v Nemčiji ob času objavljanja precejšnje zanimanje. To prerokovanje se tiče svetovne vojne ter se ga je našlo v zapuščini stolnega kapitularja v Mougenciji. Prerokovanje se glasi:

Prerokovanje 1670. — Zvezde naznanjajo, prišel bo v Franciji en veliki vladar in napravil svojo deželo veliko in nato mejno. Mir njegovega naroda v notranosti pri zunanjem blešku bo zadel njegove potomce. To bode svet premočilo ter napotilo nemško plemstvo, da bo opomalo one druge. A ne za dolgo in potem bo prišel "Rama mundi" (pogubljenje sveta). Greh in brezbožnost se bosta borila s pravico in blagostanjem, pokazali se bodo brezvestni stranilci, umor kraljev in pogin številnih bo prišel. Prišel bo en velik mož, pridobil nemške kmetje ter jih napravil voljne, da zavzamejo za njega stari svet. Plemstvo in duhovništvo se bo zasužnjilo. Za Poljsko in Moskovitarijo (Rusijo) se bodo hudo borili, a vstala bo severna zvezda prostosti. Mir in izbranje narodov bosta prišla in nova vojna bo spravila svet v nov tir. In sever bo postal voditelj Nemčije. In kot bo prineslo prihodnje stoletje velike vojne, tako bo bodoče stoletje prineslo novo vojno. Angleška armada se bode vdeležila boja. V času, ko evete rž, bodo padli sovražniki Nemci, je po njej, a v težkem boju se bo Nemčija obranila nasprotnikov. In Mongolija in Polakija bo videla veliko prelivanje krvi. Turk bo pomočnik Nemčije ter napajal svoje konje v Renu pri Kelmorju. Nižnjemški in burgundski okrog bo Nemčiji zopet imela ter dospela do morja. Ena velika armada bo vstala in čudovite reči bodo prišle. Kot ptice neba bodo letali ljudje po zraku, v vozovih brez konj. Artilerija bo metala kroglice, ki streljajo zopet naprej, in neugastljiv ogenj nafte bo požrl mesta in vasi. Tudi ženske se bodo vdeležile boja. Vdov in sirot bo veliko število in gorje, gorje bo klical celi svet. Kajti velika bo lakota in beda in za hleb kruha se bo ponujalo tri najboljše njive. Prišla bo slaba letina in kobilice in beda bo trajala več let. Prišla pa bo priprostopet življenja in bogate letine bodo pospešile blagostanje narodov. Fiat, fiat, fiat! (Naj bo, naj bo, naj bo!) Vse pride tako, kot nam polje Bog. Amen.

Prerokovanje izvira časa izbornega kneza Filipa v Mougenciji. V čudovite nedokumentne je zasledovati svetovne dogodke do današnjega časa: francosko revolucijo, Napoleona, združenje Nemčije pod Bismarckom in sedanjo vojno s vojimi čudovitimi razvoji.

VZEMITE

kar želite!
Ali hočete dobre noge?

take, ki se

ne pote,
ne čutijo trudne,
ne srbijo,
ne otečejo,
ne dobe mehurjev,
ne dobe žuljev,
ne dobe kurjih oces.

Potem rabite

PEDISIN

Rešitelj življenja nog!

Ako nočete dobrih nog, potem rabite kako drugo zdravilo, ker edino PEDISIN zamore dati dobro pomoč.

PEDISIN zahtevajo le previdni ljudje, ki hočejo dobre noge.

Ena velika škatla dovolj za več mescev stane le \$1.

CROWN PHARMACY,

2812 E. 79th Street, E.
Cleveland, Ohio.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srecem naznanjamo vsem znancem in prijateljem, da je naš brat, bratranec, strie itd.

GAŠPAR REVEN

preminul dne 11. junija v starosti 31 let po dolgi, mučni bolezni sušice. Bolehal je 4 leta in 4 mesece. Večina časa njegove bolezni je bil v državni bolnišnici v C

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Cone-
maugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain,
Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh,
Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver,
Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne
pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče
odpiralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Gospod profesor.

(Nadaljevanje.)

IV.

Istega dne popoldne je preje-
la Marica gladeče pismo:

— Ljubi škranček! Prosim te
pridi danes popoldne ob štirih
na promenado, da se pogovoriva
o 'važnih dogodkih'. Jaz se sme-
jem nad njimi za deset atletov...
Moli zame, da ne počim. Te po-
ljubim na nos, ki je — brez
zamere! — nekoliko prifrknjen
ves tvoj Vladimir.

Ko je to kratko pisemce preči-
tala, je bila takoj izvrstne volje.
Pokazala ga je materi, ki je ve-
no držala z njo in ji tudi danes
dovolila izprehod po promenadi.
Pričela je prepevati. Najprej
tisto:

Ljubea na sred' morja,
rada bi moja b'la —
pozneje tole:

Pa moj'ga fanta glas
mi dela kratak čas...

Četrta ure pred četrto uro je dela
nase obleko, pokrila slavniki
vzela v roke solnčnik in ročno tor-
bo, natikala bele rokavice, stekla
k materi v kuhinjo, jo objela, pa
proti njeni volji zaplesala z njo po
kuhinji: Hm-tata, hm-tata!

— Nehaj, nehaj! — je prosila
mami, ki se je naenkrat zasopla.

— Če ne, bom zares huda!

— Servus! — ji je zaklicala
Marica in zdrčala po stopnicah.

Vladimir jo je že čakal in ji
ponudil roko, ki se je ona takoj
krepko oklenila. Svoj korak je u-
merila po njegovem, ozrla se je
okoli, segla z desno roko zadaj v
lase in pričela živahno pripo-
vati:

— Veš, Vladimir, pomisli tole:
danes jutraj me pokliče oče, pa
pravi, da naj bo med nama, med
teboj in menoj, vsega konec. No
ta je lepa, sem rekla! Vidva, —
tvoj oče in moj oče, sta se skre-
gala, zato se pa naj še midva: jaz
in moj Vladimir. In še marsikaj
sem mu povedala, veš, imenito
naravnost. No, seveda! Saj ni vse
skupaj nič. Kakor reče mama, ta
ko je pri nas. Oče govori svoje,
mama pa dela svoje. In to je va-
žno: jaz in mama sva eno — medve
država skupaj kakor dva zaročni-
ka. Kakor hočeva, tako je! Ha!

— Slabo obetaš! — je požalova-
suplent. — Torej takale me ča-
ka!

— O, seveda, kaj pa še! — ga
je tešila Marica. — Ti pa nisi tak
ti si pa izjema. Tebe spoštujem in
kakor boš sam hotel, tako bo!

— Pri nas doma je tudi vse na-
zakrži, — je povedal suplent. —
Oče je hudi, govori, da mi sapa
pohaja, in prisaže, da ni on ničesar
kriv, ampak vsega tvoj oče.

— Moj pa narobe, — dodala Ma-
rica. — Molči in če se oglasi, iz-
javi, da ni on ničesar zakrivil...

— ali Komljančeva se še najde?

— Veš, pravila bo okrog! —
razlaga Marica. — Vse naše in
nje znanke bodo do jutri vedele.
Malo nerodno je, ali ne! Smejale
se bodo!

— Nekaj pismouškega govori iz
tebe! — pravi suplent in hoče bi-
ti zopet dobre volje. Ostane na
mestu, seže Marici pod roko in
potolče s palico po tleh:

— Nalasci! — zatrjuje, — prav
nalasci! Nazaj pojdiva v park!

— Oh, — se boji zdaj Marica,
— ali Komljančeva se še najde?

— Veš, pravila bo okrog! —
razlaga Marica. — Vse naše in
nje znanke bodo do jutri vedele.
Malo nerodno je, ali ne! Smejale
se bodo!

— Nekaj pismouškega govori iz
tebe! — pravi suplent in hoče bi-
ti zopet dobre volje. Ostane na
mestu, seže Marici pod roko in
potolče s palico po tleh:

— Nalasci! — zatrjuje, — prav
nalasci! Nazaj pojdiva v park!

— Oh, — se boji zdaj Marica,
— ali Komljančeva se še najde?

— Veš, pravila bo okrog! —
razlaga Marica. — Vse naše in
nje znanke bodo do jutri vedele.
Malo nerodno je, ali ne! Smejale
se bodo!

— Nekaj pismouškega govori iz
tebe! — pravi suplent in hoče bi-
ti zopet dobre volje. Ostane na
mestu, seže Marici pod roko in
potolče s palico po tleh:

— Nalasci! — zatrjuje, — prav
nalasci! Nazaj pojdiva v park!

— Oh, — se boji zdaj Marica,
— ali Komljančeva se še najde?

— Veš, pravila bo okrog! —
razlaga Marica. — Vse naše in
nje znanke bodo do jutri vedele.
Malo nerodno je, ali ne! Smejale
se bodo!

— Nekaj pismouškega govori iz
tebe! — pravi suplent in hoče bi-
ti zopet dobre volje. Ostane na
mestu, seže Marici pod roko in
potolče s palico po tleh:

— Nalasci! — zatrjuje, — prav
nalasci! Nazaj pojdiva v park!

— Oh, — se boji zdaj Marica,
— ali Komljančeva se še najde?

— Veš, pravila bo okrog! —
razlaga Marica. — Vse naše in
nje znanke bodo do jutri vedele.
Malo nerodno je, ali ne! Smejale
se bodo!

— Nekaj pismouškega govori iz
tebe! — pravi suplent in hoče bi-
ti zopet dobre volje. Ostane na
mestu, seže Marici pod roko in
potolče s palico po tleh:

tam izprehaja in še kakšna druga
taka znanca bo kje, jaz se prav
res ne upam! In oče moj je doma
ves nataknen, pa bo šel nemara
nad mano in se z njo prepirla za-
radi mene. Kar nimam poguma
danes!

— Jaz ga imam za oba, — od-
vrne odločno suplent, malo tesne-
je stisne k sebi Maričino roko
oba skupaj se obrneta in odideta
nazaj v park.

Neki neznanec, ki gre visok in
mlad po drevoredu, se ozre za
njima, obstane, gleda, nekaj misli
in se nazadnje nasmehe.

Ljudi je zlasti spodaj ob vno-
žu drevoreda več in več. Tam stoji
pisane komedije, lajna se dere v
lajno in iz divjega kaosa glasov ni
razločiti drugega, kakor neuglaše-
no rjovenje.

V.

Ko je šel profesor Ščetinar za-
naj mesta po samotni poti sredi
njiv in polj, ni gledal lepote po-
letnega dneva, ni videl rož, ki so
cvetelo iz žita, in ni slišal škranj-
čkov, ki so peli in se izpremeta-
vali v čistem in solnčnem zraku.

Težke misli so mu legale v
glavo, ležale na možganih kakor
kamenje, pa se valile okorno da-
lje in dajale prostora drugim, —
enako neprijetnim.

Zdaj, zadnjih pet dni, se je ču-
dovito postal. Hrbet se mu je
upognil še bolj, glava je zlezla
niže, noge so postale okornejšje
koža po obrazu je orumenela, stis-
nila se in padla v gube.

Govoril je sam s seboj.

Predstavljal si je pred sabo v
nepreglednem roju svoje zaročni-
ke in jim očital marsikaj s so-
vrstvom.

— Torej, to ste! — se je ogla-
šal sam med seboj. — Cela vojs-
ka vas je jaz pa sem sam. Kako
se naj borim? Ali z vsemi naen-
krat, ali z vsakim po vrsti? Slab
sem in star, nimam upa na zma-
go! Telo mi je odpovedalo, zarja-
velo je moje orožje, izbrusilo se
je, skrhalo, postalo nerabno. Pa
dem, kakor pada staro in trhlo
drevo. Nekoč so se zaletovali va-
nje viharji, pa jim je kljubovalo
zdaj pa dahne nekega dne spo-
mladanska sapica, deblo se zama-
je, zahrčajo, počti tik zemlje in
pade po njej.

Upognjeno gre, govori zase in
naglo utripa s trepalnicami.

— Ali, mladi vojščaki, vprašam
vas, ali nisem ničesar storil, al'
ni moja mladost nič? Taka je bila
kot vaša! Vsaka mladost je na
svoj način jaka, bogata in zdrava!
Tudi moja je bila!

Profesorju se zdi, da čuje divji
grohot tistih, ki jih ni, pa si jih
on okoli sebe predstavlja. V tla
gleda in jih vidi.

Plavajo nekako na dolgo in ši-
roko pred njim kakor ogromna
jata nenaravnih mušic. Sami mla-
di in ironizirajoči obrazi, v spačen
nasmehek zavite ustne, mežikajoči
pogledi in tam v sredi znana po-
stava Gustinčičeva. Močan, široko
pleč, temnordečega obraza in poni-
žujočega pogleda.

Vse to plava pred njim proti pr-
vim mestnim hišam, tam se delo-
ma vzdigne, deloma zabave v uli-
ce, zmeša z meščani, ki gredo po
svoji poslih, in izgubi.

Profesorju se zazdi, da je danes
nekaj sklenil, a v starih mislih
mu je zdaj utonilo. Trudi se, gle-
da z glavo okoli, išče s sivimi oč-
mi in se počasi prične spominjati.

Kmalu stopa po stopnicah v stan-
ovanje, odloži rokavice, klohub
in površnik, ki ga nosi tudi zdaj
poleti, odkašlja se in posluša, če
je kdo v sosednji sobi. Sliši, da
nekdo lista po knjigi, slutiti, da je
žena, potrka, prime kljuko in —
vstopi kakor skromen tuje.

— No! — vpraša žena, ki se
naslanja po zofi in pregledava
rdečo knjigo. — Kaj boš povedal!

— Dovolil! — pravi profesor, —
da sedem.

(Dalje prihodnjič.)

Kje je igralec?

Generalni major Sharps.

O naši mornarici.

Čitali smo, da je neki ameriški
torpedni rusilec potopil neki nem-
ški podmorski čoln. To tvori prvi
napredek proti izvojevanju
zmagovite vojne.

Naša rešitev ne obstoji edino-
le v grajenju ladij. Ako storimo le
to, delamo le še več cilj za nemške
torpede. Treba je pomisliti, da se
gradi v Nemčiji z nujno nagli-
co nadaljne podmorske čolne in
da ne bo noben ladjegrađniški
program na svetu preprečil uni-
čevanja od strani podmorskih
čolnov, če se ne bo pričelo sled-
nje dejanski uničevati.

Če se hoče najti volka, je treba
iti za njim. Ne morete ga prema-
gati, če mu mečeta jagneta v žre-
lo. Ameriški rusilec je sledil vol-
ku z orožjem v roki, katero sled-
nji vpoštevata ter se ga boji.

Nemški sovražniki.

Amsterdam, Nizozemsko, 24. ju-
nija. — "Norddeutsche Gazette"
prinaša izjavo generala von Blum-
e:

"S povzdignjeno glavo in s po-
gledom polnim zaničevanja smo o-
brnjeni proti narodu, ki so od
pričetka leta pridružili našim so-
vražnikom, v ospredu Združene
države. Z našimi tremi zavezniki
se moramo braniti proti 13. popol-
noma sovražnim in 9. polsovráž-
nim državam, ki predstavljajo
več del svetovnega prebivalstva.
Kolikor več sovražnikov, toliko
večja slava."

VABILO

na
PLESNO VESELICO,
ki jo priredi
društvo SV. BARBARE štev. 57

v Homer City, Pa.,

v soboto dne 30. junija

v prostorih sobr. Fr. Farenčaka.

Pričetek ob 6. uri zvečer.

Vstopnina za moške je \$1.25,

ženske so vstopnine proste.

Tem potom vljudno vabimo vsa

sosednja društva, kakor tudi po-
samezne rojake in rojakinje, da
se te naše veselice polnoštevilno
vdeležijo.

Za sveže pivo in hladni okusni
prigrizki bo skrbel Odbor.

S. R. KIRBY, FRANK GOUZE,

predsednik, blagajnik.

MINERS STATE BANK,

Chisholm, Minn.,

se vam vljudno priporoča za vse

bančne posle, kakor čekovni pro-
met, hranilne vloge in zavaroval-
nino.

Naša banka je pod strogim dr-
žavnim nadzorstvom in vse vaše

vloge so pri nas absolutno varne.

Plačujemo po 3% od hranilnih
vlog. (19—6 v 2 d)

Išče se delavce!

Veliki močni možje za splošno
delo v jeklarni. Dobra plača —
stalno delo — nobenih delavskih
zaprek in ne delamo municije ali
kaj drugega za vojno.

Vstopite MARSHALL FOUNDRY CO.

Black Lick,
Indiana Co., Pa.

Dospete lahko po P. R. R. ali
B. R. & P.

ŽELODCNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmati-
zem, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca
se lahko uspešno zdravijo privatno na domu in z
majhnimi stroški.

Zelimo tudi, da se seznanim z našim uspešnim
načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so
sifila, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna
slabost, moška nemoč, semenotok, slabost možga-
nov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in
ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-
nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katera šteje
96 strani, zastonj.

Pišite že danes po to knjižico in v njej boste našli enostavna
fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga
znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih morali znati
vsak moški in vsaka ženska; posebno pa so ti podatki koristni
tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej hočete znati, kako bi do-
bili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno
knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni.
Ne pošiljate denarja! — pošljite samo vaše ime in naslov na
spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšno ničredna
sredstva, temveč čitate to knjižico, katera je kataloška in črpate iz
nje pravočasne nasvete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trčite
in kako se more vaša teškoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes.
Plačajo: potrebno poštino, da dobimo pismo o pravem času.

DR. J. RUSSELL PRICE CO.,

S. 1100 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma
zastonj in poštino prosto.

Ime in priimek

Stev. in ulica ali Box

Mesto

Država

Zaupaj, pa vedi komu!

Garantiram, da so moja vina naravna, ker ne prodajam drugih kot
in najboljšega obilnega grozdja doma prešana vina, vsake vrste in cene
na debelo so sledeče:

Delaware in Catawba, slate barve..... po \$1.00 galon

Concord, rdeče barve..... po 70c. galon

na 10 galon posodo računam \$1.00, na 25 galon pa \$1.50, pri večjih nara-
mlah je pa posoda zastonj.

TROPINJEVEC in DROŽNIK.

Garantiram, čist, doma žgan, najboljši, ki ste ga še kdaj pili velja
galona \$3.00, \$3.50 in \$3.75. Na debelo od 10 galon naprej po \$2.65 galona.

Naročila priložite denar ali pa money order.

Louis Knaus

VELETRGOVINA DOMAČEGA VINA IN DOMA KUHANEGA ŽGANJA
3906—3916 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Phone: Central 4444 K.

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znan-
cev, itd.
Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.
Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.
Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.
Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem me-
stu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi; v Zedinjenih državah, kakor
tudi v Kanadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najbolji razširjeni sloven-
ski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol milijone (4.500.000)
iztisih in je torej najboljšje sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00

Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. \$1.00

Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30

Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj
enakega stane \$1.00

Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih
oglasih.

Naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"

44 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Opomba: Rojaki, vpoštevajte, naše geslo, da ne sprejememo ogla-
sov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike
pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svet-
ujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepri-
čajo, če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo proda-
jalca, kakaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega vpi naročilni
pismu.

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.